

PRENUMERATA :

kosztuje z dostawą w miejscu:	
miesięcznie	— 90 Zł.
kwartalnie	2 70 „
półrocznie	5 40 „
rocznie	10 80 „
Prenumerata zamiejscowa:	
miesięcznie	1 zł.
kwartalnie	3 „
półrocznie	6 „
rocznie	12 „

HASŁO

OGŁOSZENIA :

Strona	350 Zł.
1/2 strony	175 „
1/4 „	90 „
1/8 „	45 „
1/16 „	30 „
1/32 „	15 „

Przed tekstem 100% drożej,
Drobne za słowo 30 gr., po-
szukującym pracy 50% niżki.

Pismo poświęcone sprawom politycznym, społecznym, gospodarczym i literackim

Naczelny redaktor: Jan Kulesza przyjmuje od 11—16 codziennie, ul. Moniuszki 2. róg Brodzińskiego, tel. 506. P. K. O. Kraków Nr. 406.862

Nr. 36.

Adres Redakcji i Administracji: ul. Krakowska 7. (w drukarni L. Stvrny)

Rok VI.

PAMIĘTAJCIE O KOMITECIE POMOCY DLA BEZROBOTNYCH!

Historyczne posiedzenie Rady Przybocznej.

W starych murach Ratusza odbyło się we wtorek dnia 6 października o godz. 5-tej popołudniu ostatnie posiedzenie ojców miasta, albowiem wiekowy ten gmach już w przyszłym miesiącu będzie zamieniony na jedno z najpiękniejszych i najcenniejszych muzeum w Polsce.

Magistrat, który obecnie znajduje się w części na Ratuszu a w części w różnych budynkach miasta, przeniesie się już z końcem tego miesiąca do nowego budynku na ul. Bernardyńskiej, gdzie wszystkie agendy gospodarki miasta będą w jednym gmachu złączone, co ułatwi ogromnie prace Magistratu i udogodni publiczności szybkie załatwianie swych spraw.

Ostatnie posiedzenie odbyło się bardzo uroczystie.

Komisarz miasta p. Marszałkowicz wspominał o starożytności gmachu, w którym przez tyle wieków radzono nad dobrem miasta a w końcu dziękował Radzie, że swą uchwałą dopomogła do zakupu wspaniałego budynku Pofranciszkańskiego, w którym Magistrat będzie mógł pomieścić wszystkie swoje działy, skuteczniej pracować, gdyż powiększone dziś potrzeby takiego miasta jak Tarnów, wymagają znacznie większego aparatu administracyjnego, niżli dawniej i szczupłe ramy Ratusza ledwo już dziś dla Prezydium byłyby wystarczające.

—o—

Posiedzeniu przewodniczył p. komisarz Marszałkowicz. Po odczytaniu i przyjęciu protokołu i po odebraniu przyrzeczenia od nowo mianowanych członków Rady Przybocznej ks. Józefa Chruszcza i ks. Walentego Chrobaka przez p. komisarza, przystąpiono do porządku dziennego posiedzenia.

Wniosek referuje p. radca Kołodziej. I tak uchwalono jednogłośnie pobierać dalej jak w roku ubiegłym od patentów na wyrób i sprzedaż trunków i napoi alkoholowych, dodatek do państwowej opłaty od patentów a to w wysokości 50% od patentów na wyrób i 100% od patentów na sprzedaż.

Zatwierdzono inwentarz majątku gminnego ruchomego i nieruchomego, który według obecnego obliczenia wynosi w nieruchomościach 9,689.079 zł. 43 gr., a to budynki 4,862.265 zł. 28 gr., place zabudowane 2,020.669 zł. 20 gr., place niezabudowane 1,141.513 zł., parki 227.886 zł. Nieruchomości obliczono 405 849 zł. 34 gr.

Po krótkiej dyskusji, w której zabierali głos pp. Boruch, Grzebieluch, Kautzki, dr. Mütz i kom. Marszałkowicz, uchwalono zmianę statutu Wojewódzkiego Związku Międzykomunalnego Opieki Społecznej w Krakowie.

Przyjęto wniosek Magistratu na upoważnienie Kom. Kasy Oszczędności do redyskontowania weksli, lombardowania papierów i wogóle zaciągnięcia pożyczek do wysokości 6 milionów zł. i objęcia poręki za te zobowiązania.

Zatwierdzono również sprawozdanie Komisji rewizyjnej, odbytej dnia 1. 10. 1931 w Kom.

Kasie Oszczędności, która znalazła w Kasie wszystko w należytym porządku.

Obniżono czynsze dzierżawcze na folwarku klikowskim do 50 zł. za morgę, zaś na Dykonówce o 30 % dotychczasowych płatności a to z racji obniżenia cen produktów rolnych.

Po krótkiej dyskusji, w której zabierali głos pp. Boruch, Grzebieluch, dr. Silbiger, prof. Kautzki, dr. Mütz, p. Margulies zatwierdzono ugodę zawartą przed Urzędem rozjemczym dla spraw najmu w Tarnowie, w sprawie ustalenia wysokości czynszu za najem domu przy ul. Goldhamera. Czynsz ten ustalono na 2.995 zł. rocznie. Tow. Przyj. Dzieci, które dom ten odnajmuje, winno jest już czynsz za 2 ubiegłe lata i zobowiązało się czynsz ten w całości wypłacić.

Uchwalono zapłacić skarbowi jednorazowo 35.000 zł., w zamian za zwolnienie miasta od płacenia 1/3 kosztów utrzymania szkoły Handlowej, które to koszty w tym roku wynoszą w jednej trzeciej, ponad 30.000 zł. Do łożenia na koszt utrzymania szkoły Handlowej, zobowiązało się Miasto przed Insty.

Poczem wybrano do Rady Szkolnej Powiatowej jednego członka w osobie p. prof. Kautzkiego i jednego zastępcę p. posła Starzyka,

do Rady Szkolnej miejscowej jednego członka p. dyr. Szypułę i zastępcę dr. Kleina, do Wydziału szkół zawodowych dokszt. p. insp. Muchę, zastępcę p. Pikula.

Dłuższą dyskusję wywołała sprawa unormowania udzielania zaliczek na płacę pracownikom miejskim, wreszcie uchwalono kierować się normą jaką się stosuje u urzędników państwowych.

Uchwalono pobierać od budujących nowe domy pewne opłaty za pozwolenie na wysunięcie poza linię regulacyjną w kondygnacjach ponad parterem t. zw. wykuszów, a to od każdego 4 mtr.² wykuszu w kondygnacji powietrznej po 200 zł. w śródmieściu a po 100 zł. na przedmieściach. Uchwalono oddać tytułem darem O. O. Bernardynom skrawki gruntu pozostałego po zasypaniu Młynówki oraz tow. Praca nieużytku gruntowego między ul. Brodzińskiego a ul. Goldhamera.

W końcu interpelowali pp. Boruch o stworzenie regulaminu służbowego w tramwajach, oraz o naprawę ul. Warszawskiej, p. Wojciechowski protestował przeciw wyrąbywaniu zdrowych drzew w Ogrodzie Strzeleckim. P. Grzebieluch o zabezpieczeniu domów na Rudach przeciw powodzi. Dr. Silbiger o uporządkowanie ul. Tertila. Na wszystkie interpelacje udzielił p. komisarz Marszałkowicz wyczerpujących odpowiedzi. Posiedzenie ukończono o godz. 8-mej wieczór.

Zjazd Wojewódzkiej Rady BBWR w Krakowie.

W niedzielę odbyło się pierwsze zebranie Rady Wojewódzkiej BBWR. pod przewodnictwem prezesa grupy regionalnej pułk. dr. Kaplickiego. W zebraniu uczestniczyli posłowie i senatorowie, prezesi rad powiatowych oraz liczni działacze organizacji gospodarczo—społecznych.

Obrady zagał prezes dr. Kaplicki, kreśląc wytyczne prace BBWR. na terenie województwa krakowskiego. Następnie sen. Bobrowski wygłosił referat o akcji zwalczania bezrobocia, przedstawiając sposoby i środki, których należy użyć celem złagodzenia skutków bezrobocia. W pierwszym rzędzie zadaniem czynników rządowych i społeczeństwa powinno być dostarczanie bezrobotnym pracy przez uruchomienie robót publicznych i prywatnych, oraz ścisłe przestrzeganie godzin pracy. Pozbawieni zupełnie pracy muszą

otrzymać pomoc w naturze ze strony komitetów obywatelskich. Do akcji tej należy powołać samorządy, instytucje finansowe, zwłaszcza Komunalne Kasy Oszczędności i Kasy Chorych.

Po referacie dr. Bobrowskiego, przewodniczący poszczególnych sekcji złożyli sprawozdania. Po sprawozdaniu Rada Wojewódzka zatwierdziła skład osobowy wszystkich sekcji rady BBWR. województwa krakowskiego.

Zamykając obrady, prezes pułk. dr. Kaplicki złożył podziękowanie dyr. kolei im. Bobrowskiemu oraz pułk. Belinie Prażmowskiemu i pos. Kleszczyńskiemu za gorliwą współpracę przy realizacji budowy linii kolejowej Kraków—Miechów. W zakończeniu uchwalono wysłać depeche holdownicze do P. Prezydenta, Marszałka Piłsudskiego, prezesa Rady Min. Prystora oraz do premiera Sławka.

Z niwy politycznej B. B. W. R.

Dnia 12 bm. o godz. 11-tej rano odbędzie się w sekretaracie BBWR. (Plac Katedralny 6.) zebranie senatorów i posłów okręgu wyborczego 45-go, przy współudziale prezesów Rad Powiatowych, na którym będą omawiane aktualne sprawy gospodarcze, organizacyjne i polityczne.

Dnia 2. X. br. odbyło się zwyczajne pełne Zebranie Rady Pow. BBWR. pod przewodnictwem p. prezesa Marszałkowicza, na którym ze-

brani członkowie w liczbie 50 osób omawiali bieżące sprawy wsi i miasta. Powzięto szereg uchwał w związku ze zbliżającą się zimą, a to w celu poparcia wysiłków Rządu dla zwalczania bezrobocia i nadto postanowiono zająć się akcją kulturalną i oświatową w ośrodkach wiejskich i robotniczych i pracą nad rozbudową gospodarczą w tut. powiecie.

—o—

Nowy spis ludności.

W dniu 9 grudnia odbędzie się spis ludności, obejmujący spis osób, zawodów, budynków mieszkalnych, nieruchomości, na których budynki się znajdują, spis mieszkań i spis miejscowości. Przygotowania do przeprowadzenia spisu są w toku. W Tarnowie będzie zajętych ponad 200 komisarzy okręgowych, oraz około 12 komisarzy starszych z jednym naczelnym komisarzem. W powiecie będzie czynnych około 285 okręgowych komisarzy. Czynności komisarzy będą honorowe i zostaną wynagrodzone odznaką honorową za ofiarną pracę.

Z działalności Okręgowego Związku Kół Młodzieży w powiecie.

Jak już w poprzednich numerach naszego pisma podaliśmy, Okręgowy Związek Kół Młodzieży przy O. T. R. w Tarnowie dzięki poparciu Głównego Zarządu M. T. R. w Krakowie, oraz niezmordowanej pracy „Młodego Legjonu“ oraz pracy p. inż. Derechowskiego i p. Gładysza rozwija się świetnie. W ostatnich dniach urządzono zebrania w Kołach Młodzieży w Kuszczach Małych i Burzynie koło Suchowa.

Na zebraniach tych Prezesowie Kół Młodzieży złożyli sprawozdania ze swych czynności, poczem delegaci w osobach pp. prof. Arendta i Niedzielskiego wygłosili referaty organizacyjne, zachęcając młodzież do pracy w okresie zimowym. Referaty gospodarcze i organizacyjne wygłosił p. Gładysz i Stenhof. Po referatach delegatów otworzono dyskusję, w której głos zabierali członkowie Kół Młodzieży, skarżąc się na Zarząd Okręgowy, że w ostatnich latach Kołami prawie, że się nie zajmował. W odpowiedzi tłumaczył p. Gładysz, że na to złożyło się wiele przyczyn, które są dla młodzieży zrozumiałe. Podniósł, iż z tą chwilą kiedy zostanie nowy Zarząd Okręgowy wybrany, z tą chwilą ożywią wszystkie Koła w powiecie i zreorganizujemy nowe zarządy. Młodzież chętnie referaty wysłuchała i przystąpiła do urządzenia w okresie zimowym kursów rolniczo-oświatowych. Przystąpili do zespołów konkursowych i przeprowadzenia pól doświadczalnych z nawozami azotowymi z P. F. Z. A. w Mościcach.

W zebraniach brali udział i starsi gospodarze, którzy przyrzekli poprzeć usiłowania młodzieży w urządzaniu kursów i pogadanek. Przeciętnie było zebranych około 80 osób.

Ze Związku Młodej Polski.

Nasze życie społeczne z różnych powodów jest dosyć zaniedbane i dlatego każdy odruch żywotności w tym kierunku należy powitać z całym uznaniem i dążyć do otoczenia tej działalności opieką. Otóż taki objaw mamy właśnie do zanotowania: Zeszłej niedzieli odbyło się Walne Zebranie członków org. „Związku Młodej Polski“, na którym przeprowadzono zmianę dotychczasowego zarządu i w miejsce p. Karłora wybrano prezesem p. Józefa v. Marckiego, którego ideową działalność wszyscy znamy i życzymy mu na tym stanowisku jak najwocześniejszych skutków społecznej pracy.

Organizacja skupiająca prawie setkę młodzieży, ożywionej idealnymi hasłami, już otoczyło T. S. L. opieką, udzielając jej wygodnego lokalu a całe społeczeństwo winno wszystkie szczytne wysiłki tej organizacji poprzeć.

Poranek Strzelca.

W niedzielę o godzinie 11-tej odbył się w sali „Marzenia“ Poranek urządony przez Zarząd Strzelca.

Nigdy jeszcze sala Marzenia nie mieściła takich tłumów ludności. Głowa przy głowie, starsi i młodzi w skupieniu wysłuchali referatów p. dyr. Kargola i prof. Marca, poczem wzorowo urządzona część wokalna zachwyciła słuchaczy.

W pierwszych rzędach zajęli miejsca reprezentanci władz i urzędów, którzy się również bardzo licznie zebrałi.

Naokoło bekoniarni.

Naokoło uruchomionej niedawno bekoniarni już zdążyła się osadzić barykada plotek (co w Tarnowie zresztą kwalifikuje obiekt do rzędu poważnych) i należałoby dla spokoju i zdrowia naszych plotkarzy aby z właściwej strony ukazały się właściwe wyjaśnienia.

Ludność uboga, która z radością powitała utworzenie bekoniarni, — licząc, że w obecnym kryzysie stamtąd napłynie fala taniego mięsa, czy odpadków i łatwiej będzie można przeżyć tę bezrobotną i kryzysową zimę — jest bardzo zaniepokojona tem, iż jakoś te wszystkie nadzieje się nie spełniają.

Odpadki są naogół za drogie, gdyż cena połudwiczkowych odpadków po zł. 1.60 za kg. jest stanowczo za wysoka, tak samo cena błony 2 zł., a to, że kości są tanie, prócz psów nikogo nie wzrusza.

Powtórę zarząd bekoniarni podobno eksportuje do innych ośrodków miejskich odpadki — chodzą słuchy, że do Łodzi i Katowic, a może jeszcze gdzieś — i nawet ten dość nietani materiał w skąpej ilości przychodzi do rąk tut. proletariuszów, do w niewystarczającej ilości miejsc sprzedaży.

Apelujemy dlatego do p. Komisarza Rządu, który już tyle złożył dowodów, że dobro ludności na sercu mu leży, aby użył całego swego wpływu celem zabezpieczenia dostatecznej ilości odpadków dla miejskiej biedoty, a nadto aby spowodował niżenie cen, które przy bardzo niskiej cenie żywca na jarmarkach są wygórowane i zbyt mocno nabijają kieszeń p. bekoniarzy.

Jest jeszcze inna z bekoniarnią związana kwestja: Szerokie koła producentów tut. powiatu a więc rolnicy hodowcy nie odczuwają błogostawionych skutków istnienia w powiecie eksportowej bekoniarni gdyż gros materiału rzeźnego pochodzi z dalszych a nawet z zadalekich powiatów. Byłoby wskazane, żeby zarząd bekoniarni w dobrze zrozumianym interesie własnym i naszych producentów, zwłaszcza chłopów, rozwinął skuteczną propagandę w celu pouczenia tych właśnie sfer, jaki materiał należy hodować w jaki sposób ma się to odbywać i wszystkie z tem zagadnieniem związane kwestje wyjaśnić. Interes pp. bekoniarzy będzie w tem, że lud wiejski tut. powiatu chętnie przejdzie na najwłaściwszą dla fabryki hodowlę i p. przemysłowcy uzyskają zagranicą najlepszą kwalifikację swego produktu a zarazem lepszą cenę, nadto odpadną im koszta transportu kolejją.

Tak rolnik i przemysłowiec mogliby się podzielić ceną, którą się dzisiaj płaci za przewóz z odległych stron z braku materiału z tut. powiatu.

Nie wątpimy, że tutejsze organizacje rolnicze jak O. T. R. i inne chętnie podjęłyby się tej propagandy, tylko trzeba się do nich zwrócić i o tę pomoc poprosić.

Naokoło spraw miasta.

Zarząd Bekoniarni zobowiązał się u p. komisarza miasta, że w pierwszym rzędzie **zapopatrywać będzie w odpadki miasto nasze** i tylko nadwyżkę odpadków miejskich będzie wywoził z Tarnowa. Również zobowiązał się przez czas zimy **nie podnosić ceny za odpadki mięsne**. Dochodzą nas jednak słuchy, że zarząd przyrzeczenia tego nie dotrzymuje, wywołując najlepsze części odpadków i podnosząc już teraz ceny.

Gmach pofranciszkański na ulicy Bernardyńskiej po remoncie wygląda imponująco. — Piękne, duże sale nadają się doskonale na biura magistrackie. W najbliższych już dniach Magistrat przeprowadzi się do odnowionego budynku.

Jak się dowiadujemy, opracowuje p. komisarz Marszałkiewicz regulamin służbowy dla urzędników i pracowników miejskich.

Jeszcze w tym roku będą stragany z Rynku przeniesione na Burek, zaś na Rynku będzie skwer. Na Rynku pozostaną tylko stragany z owocami oraz rano odbywać się będzie sprzedaż nabiątu.

Sprawa budowy szkoły im. Hoffmanowej na Strusinie poszła o sząnisty krok naprzód, dzięki bardzo społecznemu ustosunkowaniu się ks. Romana Sanguszki do tej sprawy.

Wczoraj bowiem podarował Książę plac pod budowę szkoły, a że komitet posiada już również cegłę i nieco gotówki, spodziewać się należy, że wkrótce rozpoczną budować.

Salon Mòd „Kla-Ira“

Tarnów, ul. Krakowska 49.

(Lokal Chem. Pralni i Farbiarni A. Poppera)

Poleca swój pierwszorzędnny wybór kapeluszy według modeli paryskich i wiedeńskich **po cenach znacznie niżonych.**

Przyjmuje się wszelkie przeróbki po cenach konkurencyjnych!

Magistracka pomoc dla biednych i bezrobotnych.

Przedpokoje Magistratu zapełnione są codziennie interesantami obiegającymi gabinet p. inż. Okonia w sprawach zasiłków dorywczych. Magistrat udziela wedle możliwości doraźnej pomocy najbardziej potrzebującym i słusznie, jednak według naszego zdania pomoc ta powinna być nieco zmieniona. Naturalnie starcom i chorym winna pomoc ta dalej w jak najszerszych ramach być udzielaną, lecz bezrobotnym zdolnym do pracy mógłby Magistrat zamiast kilkuzłotowej daniny dawać kartki na dni robocze. Jest wiele w mieście do roboty — konserwacja ulic wymaga wielu rąk. Taka pomoc byłaby etyczniejszą i korzystniejszą.

W sprawie pomocy bezrobotnym.

Dotychczas złożono około 8.000 na pomoc dla bezrobotnych.

We czwartek odbędzie się na Ratuszu posiedzenie Komitetu Miejskiego Pomocy dla Bezrobotnych pod przewodnictwem p. kom. Marszałkowicza.

Jak się dowiadujemy, Salon Sztuki w Krakowie urządza na rzecz bezrobotnych wystawę obrazów w Tarnowie.

Zbiórka na bezrobotnych.

Powiatowy Komitet niesienia pomocy bezrobotnym wraz ze Związkiem Ob. Pracy Kobiet, Rodziną Wojskową, Ogniskiem nauczycielskim i sympatykami tych organizacji urządził w niedzielę 4 października zbiórkę na bezrobotnych.

Mimo fatalnej pogody deszczowej i mimo kryzysu finansowego przyniosła zbiórka dzięki gołhwości kwestujących zł. 366.45, którą to sumę przekazano p. Marszałkowiczowi, jako przewodniczącemu miejskiego Komitetu niesienia pomocy bezrobotnym. Komitet apeluje gorąco do Pań chętnych do pracy społecznej, aby zechciały objąć dyżury w kuchniach dla bezrobotnych. Zgłoszenia przyjmuje sekretarka Zw. Ob. Pracy Kobiet p. Jadwiga Marzecowa ul. Krasieńskiego 14.

O chodniki.

Na pewnych ulicach miasta niema chodników i mieszkańcy muszą broczyć po kostki w błocie. Nie jest to wina Magistratu, lecz właścicieli domów, którzy nie chcą składać sum potrzebnych na stworzenie chodników, aczkolwiek prawnie są do tego zobowiązani.

Komitet Muzealny.

W poniedziałek odbyło się posiedzenie Komitetu Muzealnego w sprawie przeniesienia Muzeum diecezjalnego, miejskiego i higienicznego na Ratusz i do zabytkowego domu za Katedrą. Uradzono na Ratuszu umieścić ekspozycje diecezjalne i muzeum miejskiego, zaś muzeum higieniczne umieścić za katedrą. Kierownictwo całego Muzeum spoczywać będzie w rękach ks. prefata Bulandy.

PODZIĘKOWANIE.

Za pomoc przy gaszeniu pożaru składam tą drogą Straży Pożarnej z Tuchowa, jak również za sąsiedzką pomoc p. Bosowskiemu z Bistuszowej serdeczne podziękowanie.

Konstanty Uruski.

Tworzenie rezerwatu przyrody w Ciężkowicach.

Na południe od Ciężkowic znajduje się szereg skałek piaskowcowych o dziwacznych kształtach, wytworzonych przez złożenie wody i wiatru. Jest to osobliwość krajobrazu Beskidów, jakich zaledwie kilka mamy na obszarze naszych Karpat. Skałki te nader często bywają celem wycieczek młodzieży szkół tarnowskich, a niezrędko i osób starszych, które mogą ćwiczyć się na owych skałkach w spinaczkę taternickiej lub w zjazdach na linie.

Ze względu na wartość zabytkową tej rzadkiej osobliwości geologicznej i krajobrazowej, jaką są skałki ciężkowickie — powstała myśl, by z obszaru skałek utworzyć park natury — rezerwat przyrody, chroniony rozporządzeniem o opiece nad zabytkami, a to tem bardziej, ile że gmina miasta Ciężkowic założyła w skałkach kamieniołomy, co groziło zupełnym zniknięciem po pewnym okresie czasu niektórych skałek.

W tym celu Oddział Tarnowski Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego — Touring Klubu zwrócił się do profesora Uniwer. Jagiel. Dra. Wł. Szafera, delegata Ministra W. R. i O. P. do spraw ochrony przyrody, donosząc o niszczeniu skałek. Poczem z inicjatywy prof. Szafera Oddział P. T. K. w Tarnowie zajął się sporządzeniem mapki skałek i przygotował w całości materiał do wniosku o utworzenie ze skałek ciężkowickich rezerwatu przyrody.

Jak się dowiadujemy, interwencja prof. Szafera z Państwowej Rady Ochrony Przyrody w Krakowie odniosła w województwie krakowskim zamierzony skutek, albowiem województwo pismem z daty 19/IX. br. skierowanym do Starostwa w Tarnowie zarządziło natychmiastowe wstrzymanie jakichkolwiek robót, mogących się przyczynić do dalszego niszczenia skałek ciężkowickich. Ponadto zaś w toku jest przygotowanie aktu wpisania wspomnianych skałek do rejestru zabytków.

W ten sposób w najbliższej okolicy Tarnowa uzyskano interesujący rezerwat przyrody, chroniący osobliwość turystyczną, jaką są skałki ciężkowickie, przed ujemnymi skutkami gospodarki człowieka.

Z Kolejowego Przysp. Wojskowego Tarnów Warsztaty.

Ruchliwe ognisko Kolejowego Przystosowania Wojskowego przy Warsztatach Kolejowych urządziło w dniach 1—3 X. turniej kręgielniany o mistrzostwo miasta Tarnowa na własnej dwutorowej kręgielni, zbudowanej według najnowszych wymogów.

Mistrzostwo zdobył p. Smalec Stanisław, II-gie miejsce p. Gira Franciszek, III p. Lis Leon, IV p. Makowski (nagroda pocieszenia firmy Knobloch).

Z Dąbrowy.

W dniu 28 września b. r. odbyło się w Dąbrowie w sali „Sokoła“ zebranie Powiatowe Sejmiku gospodarczego, zwołanego przez Powiatową Komisję rolną w porozumieniu z Okręgowym Towarzystwem Rolniczym.

W zebraniu wzięli udział członkowie Powiatowej Komisji Rolnej z przewodniczącym P. Starostą Dr. Doroszem na czele, Prezydium Okręgowego Towarzystwa Rolniczego i około 300 rolników z tego powiatu.

Zwołany Sejmik zajął p. Starosta Dr. Dorosz przemówieniem, w którym określił cel Sejmiku gospodarczego oraz poświęcił dłuższą chwilę omówieniu prac jakie Rząd przedsięwziął dla złagodzenia krytycznej sytuacji rolników. Na zakończenie wniesiono okrzyk na cześć P. Prezydenta R. P. Ign. Mościckiego i Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego, poczem powołano do Prezydium Sejmiku na przewodniczącego p. Prezesa O. T. R. Tadeusza Śmiałowskiego, dalej p. Pawła Świątkę rolnika z Mędrzechowa, Kazimierza Szadę, kierownika Okręgowego Towarzystwa Rolniczego i Bronisława Starczewskiego Dyrektora Powiat. Kasy Komunalnej.

Po wyborze prezydium pp. Tadeusz Śmiałowski prezes O. T. R., Dr. Łukasz Staśko i Edward Bogusz wygłosili referaty poświęcone kryzysowi gospodarczemu w Europie i Państwie Polskiem omawiając jego przyczyny i skutki oraz wskazując środki zaradcze jakie należałoby przedsięwziąć dla złagodzenia jego przebiegu. W pierwszym rządzie wskazywano konieczność zmiany dotychczasowej polityki kredytowej w zakresie rolnictwa, apelując do sfer Rządowych o wprowadzeniu kredytu długoterminowego, amortyzacyjnego, przejście z kredytu osobistego krótkoterminowego do kredytu rolnego długoterminowego co najmniej 10-letniego, obniżenie stopy % od kapitału pożyczkowego do wysokości wartości zwyczajnego przychodu gospodarczego złożonego kapitału. W dalszym ciągu mówcy stwierdzili, że obecny spadek cen wytwórczości rolniczej zagraża równowadze bilansu handlowego i dlatego też domagają się do zniesienia wszelkich ograniczeń stosowanych do wywozu artykułów rolniczych, a natomiast wprowadzenie do taryfy celnej stawek ochronnych na wytwory produkcji rolnej, ograniczenia pośrednictwa zmniejszenia wygórowanych z pośrednictwem związanych kosztów i dostosowania cen artykułów spożywczych do cen pobieranych przez rolników, wreszcie zreformowania ubezpieczeń społecznych dla zrównania cen produktów przemysłowych z cenami produktów rolniczych, a więc zniesienia cen artykułów fabrycznych do zwyczajnych kosztów produkcji. Po przemówieniach wywiązała się b. ożywiona dyskusja w której poruszono kwestje ustawodawstwa agrarnego, wymiaru sprawiedliwości (w związku z ogłoszeniem sądów doradczych), bezpieczeństwa publicznego, szkolnictwa, rolnictwa, melioracji hodowli, polityki gospod. Państwa, przemysłu rolniczego, obciążeń podatkowych państwowych, komunalnych i socjalnych, poczem zgłoszono na ręce p. Starosty odpowiednie rozstrzygnięcia które p. Starosta w krótkim przemówieniu przyrzekł przedłożyć P. Wojewodzie prosząc o Jego poparcie.

Na zakończenie wszyscy zebrani wzniesli okrzyk na cześć Najjaśniejszej Rzeczypospolitej Polskiej p. Prezydenta R. P. Ign. Mościckiego i Marszałka Józefa Piłsudskiego.

Hasło brzeskie.

Popowodziowe refleksje.

Wielka klęska powodzi, jaka w ostatnich kilku dniach nawiedziła niektóre powiaty Małopolski a wśród nich także i pow. brzeski, nasuwa prócz przykrych wrażeń także szereg uwag i refleksji.

Przedewszystkiem okazało się, że nasze rzeki i potoki górskie nie są należycie uregulowane i w niniejszej połaci kraju, przy ujściu Wisły zupełnie lub słabo obwarowane, to też taki n. p. Dunajec wymaga na gwałt regulacji i mocnych po obydwu brzegach rzeki ochronnych wałów, w przeciwnym razie mieszkańcy tych okolic będą stale narażeni na skutki powodzi i niszczenie swojego dorobku, co w konsekwencji musiałyby doprowadzić do zupełnego zubożenia ludności — gdyby w dodatku wylewy się za często powtarzały.

Wprawdzie Dunajec porobił spustoszenia największe tam, gdzie ma koryto płytkie na terenie stosunkowo płaskim, a więc koło Zakliczyna, natomiast już n. p. pod Wojniczem gdzie płynie głęboko wyżłobionem korytem, niebezpieczeństwa powodzi zupełnie uniknięto — niemniej szybkie zabezpieczenie brzegów Dunajca przynajmniej na zagrożonych nizinnych odcinkach, jest palącą koniecznością.

I tu nasuwają się wspomnienia, które powinny być zarazem gorzkim wyrzutem sumienia pod adresem t. zw. posłów ludowych. Przez wiele lat uczono chłopów wielkiej polityki, starano się zawsze o ich głosy i poparcie a posłowie za to o wszystkim innym myśleli, tylko nie o tem, co jest kwestją życia i śmierci chłopów, o zabezpieczeniu ich mienia i życia, które prawie rok rocznie Dunajec zabierał. Dziś w dobie kryzysu, obecny Rząd nie będzie mógł niestety tych zaniedbań naprawić.

Jeśli chodzi o pomoc dla powodziar i ratunek w nieszczęściu, to władze zrobiły wszystko, co było w ich mocy.

Pan wojewoda Kwaśniewski przybywszy do Brzeska, udał się natychmiast z p. starostą dr. Dollingerem na objazd dotkniętych powodzią okolic, zostawiając 2.000 zł. jako doraźną pomoc dla najbardziej potrzebujących.

Także „przybyło z Krakowa wojsko z 2 baonami saperów z autami ciężarowymi z pontonami, pod dowództwem por. Kowalika i przystąpiło natychmiast do akcji ratowniczej, ratując bez wytechnienia wszystko co się uratować dało, a przedewszystkiem zrozpaczone rodziny, dzieci i dobytek.

Zaznaczyć w końcu należy, że wbrew początkowym alarmom, w północnej części powiatu zalała powódź tylko dwie wioski, Dąbrówkę i Strzelce — w innych porobiwszy tylko niewielkie szkody. — Szczurowa, oraz okoliczne wioski, o których pisałem w poprzednim numerze „Hasła“, słabo tylko powódź odczuły.

Z posiedzenia Rady miejskiej.

We wtorek 19 bm. odbyło się w sali Rady miejskiej uroczyste posiedzenie, uzupełnione przemianowaniem 3 nowych członków Rady przybocznej Komisarza Rządu.

Posiedzenie zajął p. starosta dr. Dollinger, przedstawiając członkom Rady nowego p. Komisarza p. Dadaka, przyczem skreślił jego dotychczasową działalność na polu społecznym, wyrażając nadzieję, że i na nowem odpowiedzialniejszym stanowisku p. Komisarz niewątpliwie tylko dobrem miasta i jego obywateli kierował się będzie.

Następnie wygłosił krótkie przemówienie p. Komisarz Dadak zaznaczając, że największem jego pragnieniem będzie również dobro mieszkańców Brzeska i współpraca ze wszystkimi, którzy w pracy nad podniesieniem miasta pracować zechcą. Na tem posiedzenie zakończono.

Wielki wiec B. B. W. R. w Wojniczu.

W niedzielę 27. b. m. odbył się w Wojniczu w sali Świetlicy strażackiej wielki wiec B. B. W. R. na który zeszła się wielka ilość nie tylko elity bo najważniejszych obywateli miasta, ale także wielkie rzesze okolicznej ludności, które nie mogąc się pomieścić w sali, słuchały przemówień stojąc na dworze. Zgromadzenie zajął i przewodniczył p. dr. Antoni Śpiewak, zaś dłuższe referaty wygłosili: polityczny Ks. poseł dr. Czuj i referat gospodarczy obecny na wiecu p. Starosta dr. Dollinger.

Wśród wielkiego entuzjazmu uchwalono cały szereg rezolucji prorządowych, co jest najlepszym dowodem, że idea B. B. W. R. przenika coraz głębiej do najszerszych rzesz społeczeństwa i że wszelkie zakusy politykierstwa tutejszego jak katechety Ks. Siemulskiego, muszą spaść na panewce.

Ustąpienie inspektora szkolnego.

Z dniem 30 b. m. przeszedł w stan spoczynku dotychczasowy inspektor szkolny na pow. Brzeski p. Sawicki, który [swo]j urząd sprawował w powiecie przeszło 10 lat.

Rezygnację p. Sawickiego ze stanowiska inspektora przyjął tutejsze społeczeństwo z wielką ulgą, bowiem p. Sawicki mimo polskiego nazwiska obcym był duchowi polskiemu, do społeczeństwa polskiego odnosił się obojętnie, a w jego domu nie brzmiała polska mowa! I to był polski inspektor.

Obowiązki inspektora będzie sprawował przez pewien czas w zastępstwie p. Marszałkiewicz z Wieliczki.

Szef lotnictwa w Brzesku.

W ostatnich dniach bawił w Brzesku u znajomych zastępca Szefa Departamentu Lotnictwa w M. S. W. p. pułkownik Senderek.

Płk. S. należy do jednych z najlepszych asów i organizatorów lotnictwa czego dowodem, że przechodząc wszystkie szczeble kariery wojskowej, zdołał w niedługim czasie tak przez wielką pracowitość, jakoteż zalety umysłowe i charakteru, wybić się na czoło lotnictwa wojskowego w Polsce.

Z Ropczyc.

Życie Związku Strzeleckiego w powiecie zamarło, brak ożywienia w potworzonych oddziałach. Praca kulturalna wśród nich zaniedbana została, z wyjątkiem niektórych. Brak może inicjatywy Komendy Pow. w Dębicy. Kiedy praca spoczywała na barkach prezesa pow. p. Grabowieckiego — była bardziej żywotna. Do licznych oddziałów w powiecie przybył nowy, utworzony w Będziemyślu przez pana nacz. Worka. Sądziemy, że jednak wzmoże się praca w oddziałach podczas jesiennych wieczorów, jeno więcej starania.

Z BBWR. w powiecie ropczyckim. Ubiegłego tygodnia odbyła się konferencja, w której wzięli udział prezes Pow. Zw. Strzeleckiego Grabowiecki, wiceprezes pow. straży pożarnych p. Worek i kierownik sekretariatu BBWR. powiatowego Tadeusz Myszk. Na konferencji tej omawiano program prac w terenie i uzgodnienie jej w pokrewnych organizacjach. Po naszkicowaniu planu, praca potoczy się żwawiej i owocniej.

W ubiegłą niedzielę odbyło się zebranie BBWR. w Olchowej, gdzie przemawiał nacz. Worek i Fr. Róg, poruszając kwestje żywotne. Na zebraniu tem utworzono Koło BBWR. i utworzono Zarząd.

Dnia 27 bm. odbyło się zebranie organizacyjne BBWR. w Borku Wielkim przy udziale około 150 osób. Na zebraniu tem poseł Pers jasno przedstawił sprawy gospodarcze oraz zdemaskował obłudną demagogiczną robotę opozycji, a szczególnie posła Stachnika ze stronnictwa „Piasta“. Po nim przemawiał nacz. poczty Worek o kryzysie gospodarczym światowym i Polski, nawołując zebranych do jedności i

zgody. Przemawiał też i b. poseł Dyło Tomasz. Przemówienia zebrani przyjęli spokojnie i godnie. Poczem utworzono komitet BBWR.

Takie samo zebranie odbyło się w Wolicy Piaskowej z udziałem około 130 osób. Przemawiał poseł Pers, nacz. Worek, Daniel Jan i Kuc. Poczem utworzono Koło gminne BBWR.

Ze Związku Inwalidów Wojennych w Tarnowie.

Związek Inwalidów Wojennych Rzeczypospolitej Polskiej w Tarnowie poczuwa się do obowiązku sprostowania notatki zamieszczonej w Nr. 39 w tygodniku „Praca“ z dnia 27 września 1931 odnośnie [do obchodu ku czci ś. p. gen. Sowińskiego.]

Nieprawdą bowiem jest, jakoby na tychże uroczystościach nie brała udziału delegacja Związku Inwalidów Wojennych R. P. jak to donosiła notatka w „Pracy“, „albowiem mimo nie otrzymanego zaproszenia wysłał Związek swego

przewodniczącego Zygmunta Żarnowskiego i członka Zarządu Augustyna Jnrzyca, aby wzięli udział w uroczystościach ku czci wielkiego patrona inwalidów i bohatera Polski.

Stwierdzamy, że wymienieni wzięli udział w uroczystościach.

Prosimy Szan. Redakcję o umieszczenie tego sprostowania w celu wyjaśnienia sprawy.

Za Zarząd: Z. Żarnowski.

Juan Manén.

(Z okazji odbyć się mającego koncertu w Tarnowie dnia 17 października w sali Kasy Oszczędności).

Typ i tempo współczesnego życia daje niesłychanie mało miejsca i sposobności dla rozważania wielkich poczynań i dzieł w dziedzinie pracy duchowej.

Wysiłek twórczy w dziedzinie literatury, sztuki i muzyki mierzony jest też coraz częściej miarą dnia codziennego z natury rzeczy dorywcza i powierzchnowa.

Zjawisko to obserwujemy również w dziedzinie

muzyki. Coraz mniej, coraz rzadziej analizujemy wielkie zdarzenia twórcze życia muzycznego, zwłaszcza o ile chodzi o wirtuoza-kompozytora.

Pierwsze miejsce wśród plejady mistrzów gry skrzypcowej zajmuje bezsprzecznie profesor Juan Manén, światowej sławy kompozytor, którego znany krytyk muzyczny dr. Hageman nazwał „Wielkim Hiszpanem“, a symfonje jego ocenił jako ósmy cud świata.

Głęboko estetyczny i muzyczny temperament Manéna, kieruje losem tego człowieka, który w 13 roku swego życia komponuje utwory o wielkiej wartości muzycznej.

Potężny jego utwór „Nova Catalonia“ jest dziełem o przepięknym kolorycie, południowym temperamentie i głębokiej wiedzy kompozytorskiej.

Bach, Beethoven, Paganini, Sarasate w wykonaniu Manéna, to najwyższy kunszt wirtuozery skrzypcowej. Cechuje Manéna duży talent pełen żywiołowej siły i młodzieńczego rozmachu, zawrotne tempa i kryształowa czystość najdrobniejszej nutki, z jaką Manén wykonuje utwory, zniewalają do bezwarunkowego uznania jako „Paganini redivivus“.

Ais.

— 0 —

Zakłady Przemysłowe Romana K. Sanguszki na Rudach

wykonywają: urządzenia domowe, zwykłe lub stylowe — roboty stolarskie budowlane, posadzki dębowe, jaworowe i t. d.

Sprzedają: materiały budowlane drzewne, cegłę i dachówkę różnych modeli. — — — Warunki spłaty ratalne i dogodne.

PANIE które chcą być wzorem elegancji — niechaj oglądają przepiękne **KAPELUSZE** w firmie

L. Jabłoński, ul. Krakowska 2.

Ceny nader przystępne.

WURZEL i DAAR

Fabryka konfekcji męskiej i damskiej

Tarnów, ul. Prez. Narutowicza

KOKS

KOWALSKI i do centralnego ogrzewania najkorzystniej i najtaniej dostarcza

Gazownia Miejska w Tarnowie.

BIURO ARCHITEKTONICZNE i BUDOWLANE

Inż. EDWARD OKONIA

architekta w Tarnowie
ul. Zabnieńska 8.

parter wykonuje: Telef. 236.
plany, kosztorysy, oszacowania, obliczenia statyczne i budowy kościołów, dworów, szkół, plebanji, domów mieszkalnych, budynków fabrycznych, zabudowań gospodarczych, wystaw sklepowych i wszystkich robót w zakresie budownictwa wchodzących. **NADBUDOWY i PRZEBUDOWY** domów oraz pojedynczych mieszkań wykonuje się na dogodnych warunkach zapłaty.

OSZACOWANIA uskutecznią się dla sądu, banków i urzędu skarbowego.

BIURO REWIZYJNE

dla księgowości i rachunkowości handlowej
JÓZEFA MÜLLERA

tłumacza sądowego i zaprzysiężonego rewizora księgowego
znajduje się

przy ul. Krasieńskiego 5. II. p.

BRACIA BRAUN

Fabryka konfekcji damskiej

En gros

Eksport

Tarnów, Nowy Świat (dom własny)

Browar K. R. Sanguszki

poleca swoje wyroby:

Zdrój tarnowski

Piwo bawarskie

Porter

Zakłady Przemysłowe Wł. Bracha w Tarnowie

polecają: cegłę, dachówkę, kafle, piece, kuchnie o glazurze ołowianej, po cenach przystępnych i na dogodnych warunkach spłaty.
Telef. 265 i 84.

CUKIERNIA SKOLIMOWSKIEGO

Tarnów

Od 1 października codziennie koncert znanej orkiestry Königa — — — od 8-mej wieczór.

„SILCARBO“

Tarnów

ul. Kaczkowskiego

poleca najlepszy WĘGIEL górnośląski w każdej ilości.
Ceny niskie. Obsługa szybka i rzetelna.

ZAKŁAD KRAWIECKI B. Niedzielskiej

w Tarnowie, ul. Krakowska 1. 36.

pod kierownictwem najlepszej wykwalifikowanej siły fachowej przyjmują wszelkie roboty cywilne i wojskowe. Wielki wybór materij krajowych i angielskich.

Nowo otwarty
Magazyn konfekcji damskiej

pod firmą

„**SWIAT MODY**“
RÓŻA REICH

w Tarnowie, ul. Krakowska 4.

poleca we wielkim wyborze płaszcze i kostjmy damskie w najnowszych fasonach zagranicznych i w najlepszych gatunkach.